

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Оніщук Юрій

м. Київ, Академія праці, соціальних відносин і туризму

Анотація

Розглянуто перспективний напрямок розвитку юридичної освіти в Україні – діджиталізацію. Розкрито сутність діджиталізації юридичної освіти. Звернено увагу на те, що ефективна модель сучасної юридичної освіти має враховувати зміни, пов'язанні з використанням цифрових технологій.

Abstract

The perspective direction of the development of legal education in Ukraine – digitalization is considered. The essence of the digitalization of legal education is revealed. Attention is drawn to the fact that an effective model of modern legal education should take into account changes associated with the use of digital technologies.

Глобалізаційні процеси в сучасному світі інтегруються в освітню сферу. Головним світовим трендом розвитку освітніх систем зарубіжних країн та України є діджиталізація. Потребує діджиталізації і юридична освіта в Україні.

Словник сучасної української мови та сленгу “Мислово” обрав слово “діджиталізація” словом 2019 року. Неологізм, який увійшов в українську мову лише кілька років тому, є транслітерацією англійського digitalization та означає зміни в усіх сферах суспільного життя, пов'язанні з використанням цифрових технологій. Слово являє собою спрощену форму більш точного терміну “цифрова трансформація” та є проявом глобальної цифрової революції [1].

Юридична освіта нині зазнає відчутного впливу модернізаційних тенденцій, які виявляються у формуванні глобальних просторів вищої освіти та досліджень, змінах в організаційних засадах діяльності вищих навчальних закладів, поширенні нових форм організації навчального процесу. Сьогодні вітчизняна юридична освіта постає перед викликами світоглядного характеру, адже необхідні її модернізація та реформування, які спрямовані на підвищення якості освітнього процесу та формування професіонала-юриста нового типу, здатного до інтеграції в сучасне глобалізоване суспільство [2, с. 1].

У юридичній науці звернено увагу на те, що на сьогодні є дві головні проблеми: наскільки система юридичної освіти відповідає реальним потребам держави та суспільства і наскільки рівень підготовки кадрів відповідає стандартам якості юридичної освіти [3, с. 4-5]. Згідно Проекту Концепції розвитку юридичної освіти проблемою, яка потребує розв'язання, є невідповідність змісту юридичної освіти і якості підготовки в правничих школах сучасним вимогам ринку праці та викликам, що стоять перед сучасним демократичним суспільством, глобальним тенденціям розвитку та завданням професійної діяльності правників у різних сферах діяльності [4].

Водночас процес реформування юридичної освіти відбувається без урахування перспективного напрямку розвитку юридичної освіти – діджиталізації. Зокрема, ані в проекті Закону України “Про юридичну (правничу) освіту і загальний доступ до правничої професії” [5], ані в проекті Закону України “Про юридичну освіту та юридичну (правничу) професію” [6], ані в Проекті Концепції розвитку юридичної освіти [4] нічого не зазначено про діджиталізацію юридичної освіти. Кардинальне оновлення змісту

юридичної освіти не враховує парадигмальні зміни в українському суспільстві, а саме цифровізацію – головного тренду на загальному ринку праці.

Діджиталізація юридичної освіти має передбачати використання в навчальному процесі онлайн платформ, повноцінних дистанційних курсів, спеціально облаштовані аудиторії для набуття практичних навичок дистанційної юридичної діяльності (наприклад, дистанційне досудове розслідування, дистанційне судове провадження), роботу з державними реєстрами (наприклад, Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Єдиний державний реєстр судових рішень, Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Єдиний реєстр підприємств щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство тощо) та аналітичними онлайн-системами (наприклад, YouControl, YouScore, Verdictum, ZakonOnline, PravoSud).

Отже, діджиталізація юридичної освіти – це важливий стратегічний напрямок розвитку сучасної юридичної освіти, який являє собою процес підготовки майбутнього юриста до юридичної діяльності в умовах інформаційного суспільства та цифровізації. Реформування юридичної освіти з урахуванням цифрових технологій сприятиме створенню ефективної моделі сучасної юридичної освіти в Україні.

Список використаних джерел

1. Слово року 2019. URL: http://myslovo.com/?page_id=4634 (дата звернення 22.04.2020).
2. Гальонкіна Ю.С. Світоглядні детермінанти сучасної вітчизняної юридичної освіти: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.12. Київ, 2018. 19 с.
3. Тацій В. Проблеми вищої юридичної освіти в Україні: нові виклики сучасних реалій. *Право України*. 2009. № 1. С. 4–8.
4. Проект Концепції розвитку юридичної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/koncepciya-vdoskonalennya-pravnichoyi-yuridichnoyi-osviti-dlya-fahovoyi-pidgotovki-pravnika> (дата звернення 24.04.2020).
5. Про юридичну (правничу) освіту і загальний доступ до правничої професії: проект Закону України від 28 вересня 2017 року № 7147. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62613 (дата звернення 24.04.2020).
6. Про юридичну освіту та юридичну (правничу) професію: проект Закону України від 17 жовтня 2017 року № 7147-1. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62728 (дата звернення 24.04.2020).